

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
SZOCIÁLIS ÜGYEKÉRT ÉS TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: 64643/2016/SZOC SZOLG

Hiv. szám: -

Ügyintéző: dr. Feffer Zsuzsanna,
Szarvák Mónika

Melléklet: törvénymódosítás pdf-ben

Valamennyi Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részére

Valamennyi Család- és Gyermekjóléti Központ részére

Tárgy: tájékoztatás a gyermekek biztonságának és védelmének fokozása érdekében 2017. január 1-jén hatályba lépő jogszabály-módosításokról

Tisztelt Főosztályvezető Asszony/Úr!

Tisztelt Intézményvezető Asszony/Úr!

Tájékoztatom Önöket, hogy az országgyűlés elfogadta a **gyermekek biztonságának és védelmének fokozása érdekében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról** szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény és az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény összehangolt módosítását, mellyel a **gyermekek Alaptörvényben garantált védelemhez való jogát kívánja érvényesíteni**, megerősítve a gyámhatóság feladatát, felelősségét, a gyermekvédelmi jelzőrendszer működését.

A gyermekvédelmi és egészségügyi tárgyú törvények együttes módosításával még egyértelműbbé válik a szülő felelőssége és együttműködési kötelezettsége a gyermek **gondozásával kapcsolatos kérdésekben**, továbbá a család-és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtók, az egészségügyi alapellátást biztosítók és a gyámhatóságok, egészségügyi hatóságok beavatkozási lehetősége növekszik a gyermek védelme érdekében.

A 2017. január 1-jén hatályba lépő módosítás számos, a gyermekek védelmét és biztonságát fokozó intézkedést tartalmaz:

- az együtt nevelkedő **gyermekek ügyének együttes kezelését** a gyámhatósági eljárásban, amely különösen fontos a gyermek veszélyeztetettségének feltárásához, az érdekében álló gyámhatósági döntés megalapozásához, a tényállás teljeskörű tisztázásához;
- a gyermek külön nevelkedő kiskorú testvérének gyámhatósági ügyéről is pontos ismeretekkel kell rendelkezni a körültekintő döntés meghozatala érdekében (a Gyöngyösön és a Recskén elhunyt gyermek ügyében tapasztalható volt, hogy a gyámhatóság nem vette figyelembe a nagyobb testvérrel szemben tanúsított elhanyagoló/bántalmazó szülői magatartást);

Cím: 1054 Budapest Báthory utca 10. Tel: + 36 1 79 59520 , Fax: + 36 1 79 59520

E-mail: karoly.czibere@emmi.gov.hu

- a gyámhatóság felhatalmazását a nem mellőzhető meghallgatás, tárgyalás megtartása érdekében az elővezetés ügyészi jóváhagyás nélkül történő foganatosítására, amely a gyermek, illetve a gondnokság alatt álló személy érdekében történő gyors és határozott fellépést segíti, összhangban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 48. § (3) bekezdésével;
- a gyermek súlyos veszélyeztetettségének minősül, ha a szülő megtagadja az együttműködést a védőnővel, háziorvossal, házi gyermekorvossal, a gyermek gondozására vonatkozó kérdésekben a bölcsődével, köznevelési intézménnyel, ezekben az esetekben a gyámhatóság hatósági kényszer alkalmazásával is információt szerezhet a gyermek ellátásáról, valós helyzetéről;
- a kiskorúak esetében az ellátás visszautasításának tilalma kiterjed a háziorvossal/házi gyermekorvossal és védőnővel történő együttműködésre is, ugyanakkor nem minősül az ellátás visszautasításának, ha a gyermek szülője a házi orvos, illetve házi gyermekorvos választásának jogát gyakorolja;
- szélesedik a gyermekek szűrővizsgálaton való részvételi kötelezettsége, mert jelenleg csak az újszülöttek és a tanköteles korú gyermekek szűrése kötelező, azonban a gyermekek fejlődésének nyomon követése érdekében indokolt a gyakoribb szűrés, mely személyes megjelenést tesz kötelezővé, így a gyermek esetleges veszélyeztetettsége is nagyobb eséllyel kiszűrhető/észlelhető;
- a szűrővizsgálat törvényes képviselő részéről történő elmulasztása, illetve a védőnő feladatkörébe tartozó szolgáltatások elutasítása esetén a védőnőnek az egészségügyi hatóságnál eljárást kell kezdeményeznie, az egészségügyi hatóság döntéséről pedig a gyermekjóléti szolgáltató és a gyámhatóság is értesül;
- a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjainak munkavégzését módszertani útmutatók és protokollok segítik, a veszélyeztetett gyermek érdekében történő egységes fellépés érdekében.

A Gyvt. módosítása tehát a szülői együttműködés megtagadását tekintve a gyermeket súlyosan veszélyeztető oknak, amely nem nevelési kérdésekre (szülői értekezleten való részvételre, iskolai eredmény elérésére) terjed ki, hanem a gyermek gondozására (például:étkezésének, ruházatának biztosítására) vonatkozik. A szülői együttműködés elmaradása ebben az esetben sem a gyermek azonnali kiemelését teszi szükségessé, hanem a gyermek helyzetével történő foglalkozást. A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtóknak és a gyámhatóságnak meg kell bizonyosodnia nevelkedésének körülményeiről. Ezzel nem a családból való kiemelés kap újabb vagy tágabb jogszabályi lehetőséget, hanem a gyermek érdekében együttműködésre szeretnénk ösztönözni a szülőket. Akkor kell közbelépnie a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtóknak és a gyámhatóságnak, ha a szülő nem hajlandó elfogadni a segítséget.

A módosítások folyamatban lévő ügyekben való alkalmazhatósága elősegíti a tapasztalt hiányosságok mielőbbi megszüntetését.

Kérjük, hogy az illetékességi területükön valamennyi elsőfokú gyámhatóságot és a gyermekjóléti szolgálatokat is szíveskedjenek értesíteni a jogszabályváltozásról.

A feladatellátással kapcsolatos együttműködésüket köszönöm.

Budapest, 2016. december „??”

Üdvözlettel:

